

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 74/20
V Luxemburgu 18. júna 2020

Rozsudok vo veci C-754/18
Ryanair Designated Activity Company/Országos Rendőr-főkapitányság

Rodinný príslušník občana Únie, ktorý nie je štátnym príslušníkom členského štátu, ale vlastní preukaz o trvalom pobyte, je oslobodený od povinnosti mať vízum na vstup na územie členských štátov

Tento preukaz okrem toho sám osebe predstavuje dôkaz o tom, že držiteľ tohto preukazu má postavenie rodinného príslušníka

Dňa 9. októbra 2017 vykonala letisková polícia na letisku Ferenca Liszta v Budapešti (Maďarsko) kontrolu cestujúcich letu z Londýna (Spojené kráľovstvo) prevádzkovaného spoločnosťou Ryanair. Pri tejto príležitosti konštatovala, že cestujúci ukrajinskej štátnej príslušnosti nemá vízum, pričom disponuje nebiometrickým cestovným pasom a platným preukazom o trvalom pobyte vydaným Spojeným kráľovstvom podľa smernice o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov¹.

Keďže tento cestujúci nedisponoval vízom, a teda všetkými cestovnými dokladmi požadovanými pre vstup na územie Maďarska, polícia mu nepovolila vstup na svoje územie a požiadala Ryanair, aby ho vrátila späť do Londýna. Okrem toho sa domnievala, že Ryanair neprijala opatrenia, ktoré mala ako letecký dopravca prijať na účely uistenia sa, že uvedený cestujúci vlastní požadované cestovné doklady, a z tohto dôvodu polícia uložila tejto spoločnosti pokutu vo výške 3 000 eur.

Ryanair na Fővárosi Közigazgatási és Munkaugyi Biróság (Správny a pracovný súd Budapešť, Maďarsko) spochybňuje zákonnosť správneho rozhodnutia, ktorým mu bola dotknutá pokuta uložená. Okrem iného tvrdí, že dotknutý cestujúci bol oprávnený vstúpiť na územie Maďarska bez víza, pretože disponoval preukazom o trvalom pobyte vydaným Spojeným kráľovstvom na základe tejto smernice.

V tomto kontexte sa Fővárosi Közigazgatási és Munkaugyi Biróság (Správny a pracovný súd Budapešť) Súdneho dvora okrem iného pýta, či držiteľia preukazu o trvalom pobyte sú podľa tejto smernice oslobodení od vízovej povinnosti a či sa toto oslobodenie od vízovej povinnosti vzťahuje aj na štátnych príslušníkov tretích štátov, pokiaľ im bol tento preukaz o pobyte vydaný členským štátom, ktorý tak ako Spojené kráľovstvo v čase skutkových okolností veci samej nebol súčasťou schengenského priestoru. Maďarský súd chce navyše vedieť, či tento preukaz o pobyte postačuje na preukázanie toho, že jeho držiteľ je rodinným príslušníkom občana Únie, alebo či je potrebné predložiť iné dokumenty umožňujúce preukázať toto postavenie.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor na úvod konštatuje, že hoci ustanovenie smernice týkajúce sa oslobodenia od vízovej povinnosti² výslovne umožňuje toto oslobodenie iba držiteľom pobytového preukazu rodinného príslušníka občana Únie, táto okolnosť sama osebe nemôže dokazovať, že zámerom normotvorcu Únie bolo vylúčiť z takéhoto oslobodenia rodinných príslušníkov občana Únie vlastniacich preukaz o trvalom pobyte.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46, s. 35).

² Článok 5 ods. 2 smernice.

Z celkovej analýzy smernice³ pritom vyplýva, že rodinní príslušníci občana Únie, ktorí už získali pobytový preukaz, by mali mať nárok na dotknuté oslobodenie, keďže normotvorca Únie mal v úmysle umožniť takéto oslobodenie všetkým rodinným príslušníkom občana Únie, ktorí sú držiteľmi pobytového preukazu, bez ohľadu na jeho typ.

V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje, že preukaz o trvalom pobyte možno vydať len osobám, ktoré predtým získali pobytový preukaz rodinného príslušníka občana Únie a legálne sa zdržiavali spolu s dotknutým občanom Únie počas nepretržitého obdobia piatich rokov v hostiteľskom členskom štáte, pričom počas tohto obdobia mali nárok na oslobodenie od povinnosti mať vízum vzťahujúce sa na takýto preukaz.

Súdny dvor okrem toho pripomína, že cieľ smernice spočíva v zabezpečení postupnej integrácie občanov Únie a ich rodinných príslušníkov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, do spoločnosti hostiteľského členského štátu. Uskutočnenie tohto cieľa by však bolo ohrozené, ak by nadobudnutie práva trvalého pobytu rodinnými príslušníkmi občana Únie zapríčinilo stratu oslobodenia od povinnosti mať vízum, ktoré im prináležalo pred nadobudnutím tohto práva trvalého pobytu.

Súdny dvor z tohto dôvodu rozhodol, že rodinný príslušník občana Únie, ktorý nie je štátnym príslušníkom členského štátu, ale vlastní preukaz o trvalom pobyte, je oslobodený od povinnosti mať vízum na vstup na územie členských štátov.

Súdny dvor následne uvádza, že ustanovenia, ktoré sa uplatňujú v schengenskom priestore, výslovne uvádzajú, že neovplyvňujú právo na voľný pohyb, ktoré požívajú občania Únie a ich rodinní príslušníci. V tejto súvislosti Súdny dvor konštatuje, že smernica sa uplatňuje bez rozdielu na všetky členské štáty, či už patria alebo nepatria do schengenského priestoru a že jej ustanovenie týkajúce sa oslobodenia od vízovej povinnosti neobsahuje osobitný odkaz na tento priestor.

Z toho vyplýva, že nárok na oslobodenie od povinnosti mať vízum stanovené v smernici sa vzťahuje na rodinných príslušníkov občana Únie vlastniacich pobytový preukaz alebo preukaz o trvalom pobyte, a to či už im bol tento preukaz vydaný členským štátom, ktorý nepatrí do schengenského priestoru, alebo členským štátom, ktorý do tohto priestoru patrí.

Súdny dvor nakoniec konštatuje, že členské štáty môžu vydať preukaz o trvalom pobyte na základe smernice len osobám, ktoré majú postavenie rodinného príslušníka občana Únie. Vydanie takéhoto preukazu členským štátom tak znamená, že tento členský štát predtým nevyhnutne overil, že dotknutá osoba má takéto postavenie. Z toho vyplýva, že preukaz o trvalom pobyte môže sám osebe preukázať, že osoba, ktorá je držiteľom tohto preukazu, má postavenie rodinného príslušníka občana Únie. Z tohto dôvodu držiteľ takéhoto preukazu má právo vstúpiť na územie členského štátu bez potreby dodatočného overovania alebo dokazovania jeho postavenia rodinného príslušníka občana Únie.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

³ Odôvodnenie 8 smernice.